

Motivaties groene vrijwilligers

Resultaten Enquête

Het **doel van het onderzoek** is het in kaart brengen van de groene vrijwilliger in Nederland, wat ze doen en wat hun motivaties zijn. De hoofdvragen zijn:

- 1) Wie zijn de groene vrijwilligers? (p. 1)
- 2) Wat doen ze? (p. 2)
- 3) Wat motiveert hen? (p. 3)
- 4) Hoe ervaren ze hun vrijwilligerswerk? (p. 4)

Het onderzoek richt zich zowel op groen vrijwilligerswerk opgezet vanuit organisaties, als op groene burgerinitiatieven.

Doelgroep: Groene vrijwilligers in Nederland

Looptijd enquête: 2-10-2017 t/m 5-11-2017

Onderzoekers: Wessel Ganzevoort, MSc & Dr. Riyan van den Born

Instituut: Institute for Science in Society, Radboud Universiteit

Contactgegevens: wessel.ganzevoort@ru.nl

Gefinancierd door: Ministerie van Economische Zaken

In samenwerking met: LandschappenNL, IVN en SoortenNL

1) Wie zijn de groene vrijwilligers?

De enquête is ingevuld door **3775** mensen. De gemiddelde leeftijd is 62 jaar (Fig. 1), en de vragenlijst is door meer mannen (62%) dan vrouwen ingevuld. De respondenten zijn gemiddeld hoog opgeleid: maar liefst 65% heeft een HBO of universitaire opleiding afgerond. De meeste respondenten wonen in Noord-Brabant of Gelderland, terwijl uit het noorden van het land minder groene vrijwilligers hebben meegedaan aan het onderzoek (Fig. 2).

Fig. 1 Respondenten % (y-as) per leeftijdsgroep (x-as)

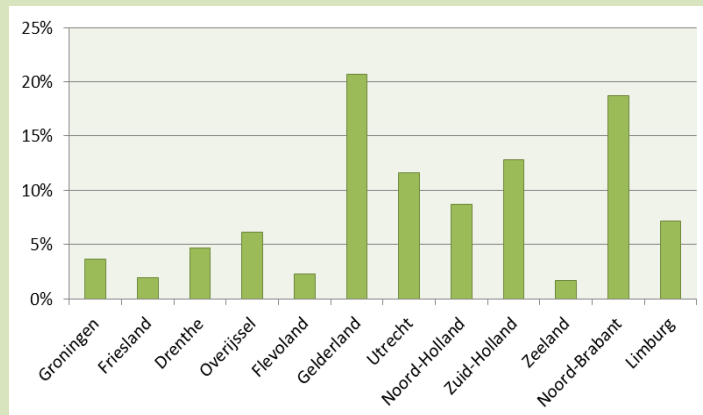
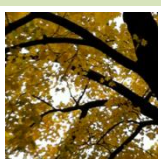
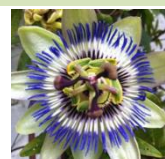

Fig. 2 Respondenten % (y-as) per provincie (x-as)

2) Wat doen groene vrijwilligers?

Respondenten zijn betrokken bij veel verschillende vormen van groen vrijwilligerswerk (Fig. 3). Beheerwerk (65%) en educatie (53%) wordt gedaan door meer dan de helft van de respondenten, en 31% draagt wel eens bij aan beleid. Daarnaast geeft het merendeel van de groene vrijwilligers (71%) aan betrokken te zijn bij meer dan één vorm van groen vrijwilligerswerk.

Voorals beherwerk springt eruit qua frequentie: 23% doet dit zelfs wekelijks.

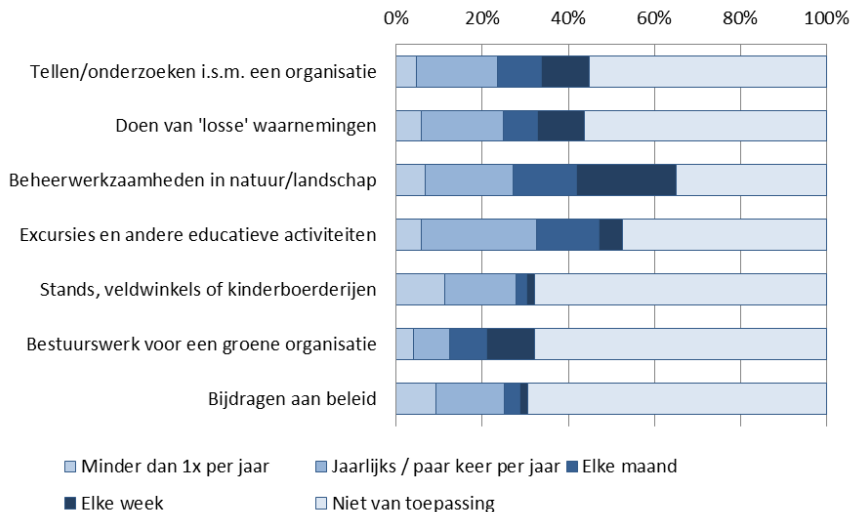
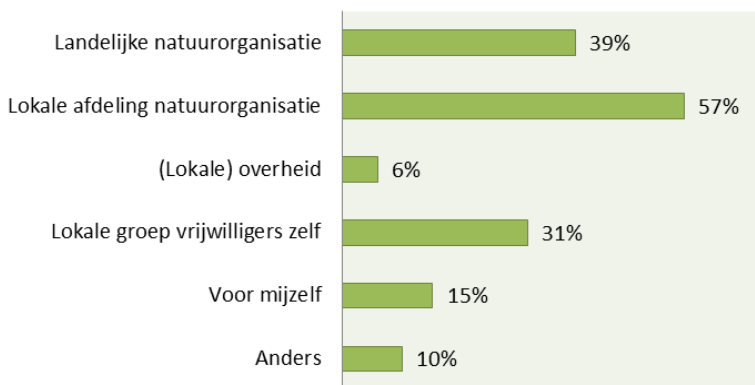

Fig. 3 Uitvoering verschillende vormen groen vrijwilligerswerk

Groen vrijwilligerswerk is op verschillende manieren georganiseerd, en respondenten konden meerdere opties kiezen (Fig. 4). Veel van de activiteiten worden georganiseerd door landelijke of lokale natuurorganisaties, maar 31% geeft aan ook deel te nemen aan een burgerinitiatief, en 15% organiseert voor zichzelf groen vrijwilligerswerk. Deze verschillende vormen van groen vrijwilligerswerk sluiten elkaar duidelijk niet uit.

Fig. 4 Verschillende organisatievormen groen vrijwilligerswerk

Groen vrijwilligerswerk wordt meestal uitgevoerd in of rondom de eigen woonplaats (60%) of elders in de gemeente (36%). Respondenten doen dit voornamelijk in een vaste (73%) of wisselende groep vrijwilligers (31%), slechts 4% met het gezin.

Groene vrijwilligers geven ook aan lid of donateur te zijn van verschillende groene organisaties (Fig. 5). Zo is meer dan de helft (58%) verbonden aan Natuurmonumenten, en ook IVN (49%), de provinciale landschappen (45%) en soortenorganisaties (43%) mogen veel groene vrijwilligers onder hun achterban rekenen.

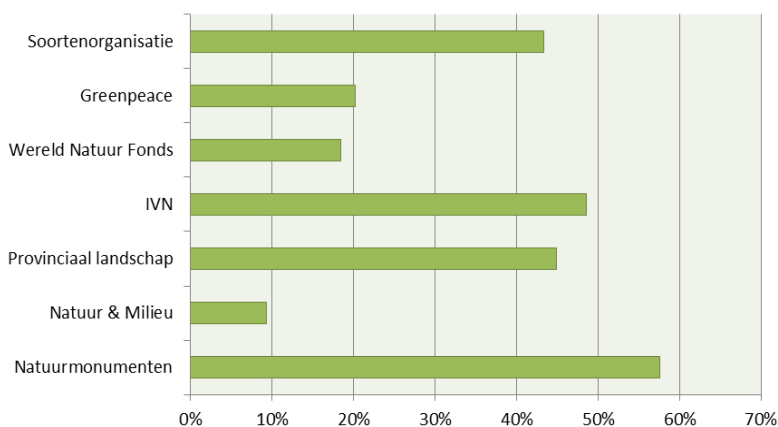

Fig. 5 Lid of donateur

3) Wat motiveert groene vrijwilligers?

De belangrijkste motivaties voor de groene vrijwilligers zijn het bijdragen aan natuurbescherming en beheer, en verbondenheid met en meer kennis over de natuur (Fig. 6). Ook buiten zijn en sociale aspecten van vrijwilligerswerk spelen een belangrijke rol. Het bijdragen aan de wetenschap of de buurt zijn motivaties die aanzienlijk lager scoren.

Een aantal motivaties scoren anders afhankelijk van leeftijd: jongeren worden meer gedreven door leren en buiten zijn, terwijl ouderen meer motivatie halen uit het samenwerken met mensen en hun band met het gebied. De leeftijdsgroep 31-50 jaar is relatief vaker gedreven iets te doen voor de buurt.

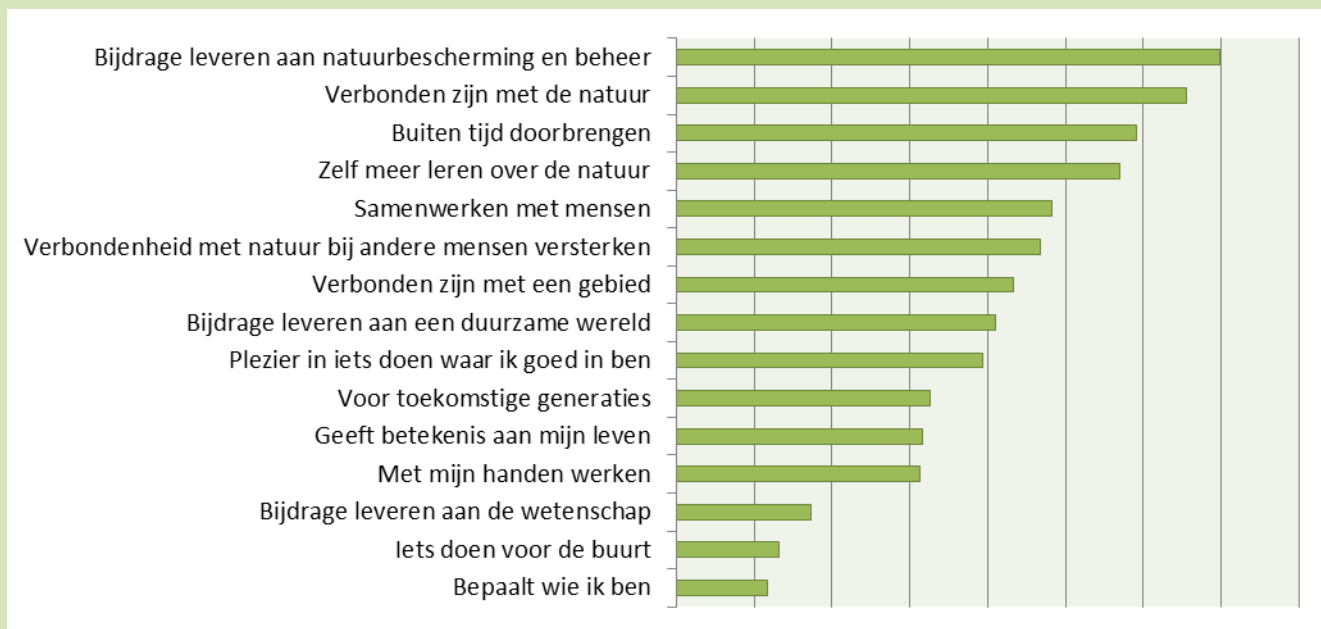

Fig. 6 Motivaties van de groene vrijwilligers

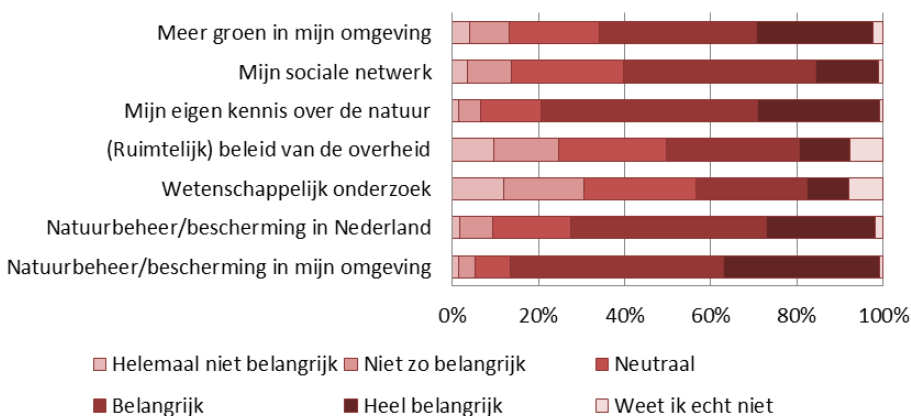

Fig. 7 Belang van groen vrijwilligerswerk

De respondenten zien het belang van hun groene vrijwilligerswerk op verschillende vlakken (Fig. 7). Respondenten verwachten vooral belang van hun vrijwilligerswerk voor beheer/bescherming van lokale natuur (86%) en eigen kennis over de natuur (79%).

Het verwachte belang voor beleid en wetenschap is aanzienlijk minder: meer dan 20% is het hiermee (helemaal) oneens, en een relatief grote groep (8%) geeft aan dit niet te weten.

4) Hoe ervaren ze hun vrijwilligerswerk?

In de toekomst verwacht het merendeel van de respondenten (63%) evenveel groen vrijwilligerswerk te doen. De groep die verwacht meer te gaan doen (25%) is groter dan de groep die verwacht minder te gaan doen (12%).

Qua bereidheid voor andere vormen van groen vrijwilligerswerk (Fig. 8) valt op dat vooral telwerk wordt overwogen door hen die dit nog niet doen, terwijl de interesse in o.a. bestuur en beleid een stuk lager ligt onder mensen die dit nog niet doen.

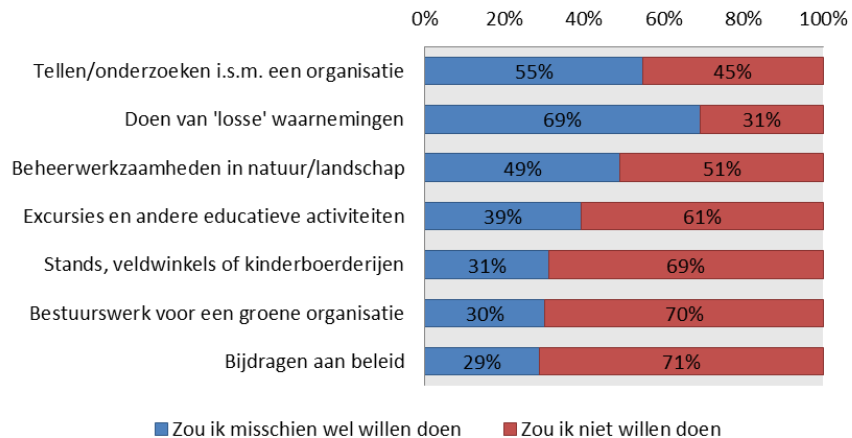

Fig. 8 Bereidheid tot ander groen vrijwilligerswerk

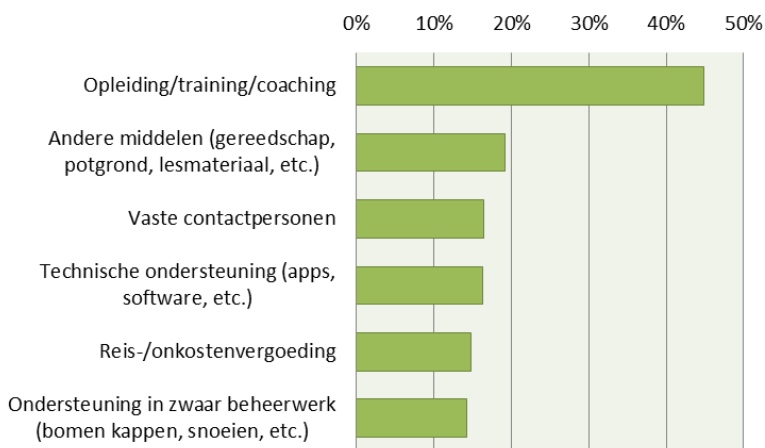

Fig. 9 Behoeft aan ondersteuning

Respondenten konden maximaal twee vormen van ondersteuning kiezen waar zij het meest behoefte aan hebben. Opvallend is dat bijna de helft (45%) aangeeft meer behoefte te hebben aan opleiding, training of coaching. De overige vormen van ondersteuning scoren aanzienlijk lager: tussen de 14% en 19% van de respondenten heeft hier meer behoefte aan.

Oudere vrijwilligers geven aan vooral ondersteuning te willen bij zwaar beheerwerk, terwijl jongeren de voorkeur geven aan coaching en vergoedingen.

Respondenten reageerden ook op een aantal stellingen over kansen en belemmeringen bij groen vrijwilligerswerk. Het is bemoedigend dat 85% aangeeft zich vrij te voelen hun vrijwilligerswerk zo uit te voeren als ze willen, en 80% ervaart voldoende waardering. Ook geeft 68% aan liever groen vrijwilligerswerk te doen dan ander vrijwilligerswerk.

Meer twijfel bestond over de vragen of veel andere mensen groen vrijwilligerswerk ook leuk zouden vinden (42% staat hier neutraal in) en of natuurorganisaties genoeg begeleiding bieden (33% koos de optie 'neutraal'). Wel zijn in beide gevallen meer mensen het eens met de stelling dan oneens.

Er mag dan over het algemeen wel genoeg waardering voor groen vrijwilligerswerk worden ervaren, respondenten zijn sceptischer over de vraag of waardering van de overheid voldoende is: 46% staat hier neutraal in, en 38% is het hiermee (helemaal) oneens. Een ander punt waar groene vrijwilligers zich zorgen over maken is het betrekken van jongeren bij groen vrijwilligerswerk: slechts 3% van de respondenten is het (helemaal) eens met de stelling dat er genoeg jongeren betrokken zijn, en maar liefst 76% is het (helemaal) oneens met deze stelling.

Ondanks deze punten van zorg is er een sterk gevoel van betrokkenheid onder de groene vrijwilligers: slechts 3% van de respondenten geeft aan geregeld te overwegen om te stoppen met groen vrijwilligerswerk.

